

Utvärderingsberättelse 2021

Revisionsnämnden i Kyrklätts kommun

Till kommunfullmäktige
6.5.2022

Innehållsförteckning

1. Revisionsnämndens verksamhet	1
1.1 Sammansättning	1
1.2 Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet	1
1.3 Sammandrag av slutsatserna av och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen	3
2. Behandling av revisionsnämndens utvärderingsobservationer från året innan	5
3. Utvärdering av uppnåendet av de ekonomiska målen.....	8
3.1 Strategimätarna för ekonomin.....	11
3.2 Kriskommunkriterierna år 2021 och Kyrksläotts situation	13
4. Investeringar	15
4.1 Förutseende reparationsprogram	17
4.2 Förverkligade investeringar	17
5. Utvärdering av uppnående av verksamhetsmålen	20
5.1 Allmän förvaltning.....	21
5.2 Serviceområdet för vård och omsorg	22
5.3 Serviceområdet för bildning och fritid	23
5.4 Serviceområdet för samhällsteknik	25
5.5 Kyrksläotts vatten	28
5.6 Koncernbolagen	28
6. Fokusområden för utvärderingsåret	30
6.1 Intern kontroll	30
6.2 Framtiden och kommunikation	33

1. Revisionsnämndens verksamhet

1.1 Sammansättning

Revisionsnämndens ledamöter och deras personliga ersättare under berättelseåret:

Ordinarie medlem	Personlig ersättare
Ulla Seppälä, ordförande	Vesa Hirvonen
Jerri Kämpe-Hellenius, vice ordförande	Eja Björkqvist
Katri Aula	Kimmo Collander
Sea Eklund	Miira Heiniö
Saara Matteredo	Sami Sailo
Birkitta Salonen	Ramon Dibbets
Teppo Suontakanen	Sisko Päiviö-Laitinen
Matti Tanskanen	Juha Isotupa
Tuomo Tiitinen	Elina Malmberg

Tabell 1: revisionsnämndens sammansättning

Jäv och bindningar för ledamöter i revisionsnämnden

Ledamöterna i revisionsnämnden har anmält följande jäv och bindningar:

- Ulla Seppälä, ledamot i kommunfullmäktige, ledamot i revisionsnämnden för samkommunen Omnia (ända till 06/2021), ersättare i revisionsnämnden för Luksia (ända till 06/2021)
- Jerri Kämpe-Hellenius, ledamot i kommunfullmäktige, ledamot i nämnden för serviceproduktion, numera nämnden för lokaltjänster (ända till 06/2021)
- Katri Aula, inga bindningar
- Sea Eklund, ersättare i direktionen för affärsverket Kyrksläotts vatten, ersättare i centralvalnämnden, god man vid fastighetsförrättning
- Saara Matteredo, inga bindningar
- Birkitta Salonen, ledamot i styrelsen för Pomoväst rf
- Teppo Suontakanen, nämndeman i tingsrätt, ersättare vid samkommunsstämma i Luksia (ända till 06/2021)
- Matti Tanskanen, inga bindningar
- Tuomo Tiitinen, ersättare i styrelsen för Stiftelsen för Kyrksläotts servicecentral

1.2 Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet

Revisionsnämndens uppgifter fastställs i kommunallagen, § 121 enligt följande:

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,

- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iaktas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. År 2021 låg tyngdpunkten i revisionsnämndens utvärdering på samhällstekniska sektorn och förberedelsen inför social- och hälsovårdsreformen.

Revisionsnämnden har för att utföra sin uppgift satt sig in i budgeten för år 2021 och ekonomiplanen för åren 2021–2022, bokslutet för år 2021 och verksamhetsberättelsen, revisionens rapporter och övriga handlingsmaterial i kommunen. Revisionsnämnden har hört kommunstyrelsens ordförande, ledande tjänsteinnehavare och arbetstagare och bekantat sig med de valda prioriteringarna. Revisionsnämnden har sammanträtt 9 gånger med anledning av utvärderingen av år 2021. Revisionsnämnden har i enlighet med kommunallagen övervakat att skyldigheten att redogöra för bindningar iaktas och tillkännagett redogörelserna för fullmäktige.

Den lagstadgade revisionen har utförts av KPMG Julkistarkastus Oy. OFGR, GR Kirsi Sova har fungerat som ansvarig revisor. OFGR, CGR Outi Koskinen har fungerat som revisionsnämndens sekreterare. Revisorn har presenterat revisionsplanen och gett nämnden två rapporter om revisionen år 2021 samt presenterat observationer från revisionen vid nämndens sammanträde.

1.3 Sammandrag av slutsatserna av och rekommendationerna i

1

utvärderingsberättelsen

Balansering av ekonomin

Kommunens ekonomiska situation har inte förändrats år 2021 vad gäller balansering av ekonomin. Ökningen av skuldbeloppet syns i strategimätarna för ekonomin. Inkomstfinansieringen av investeringar och soliditetsgraden är svaga, och kommunens lånebestånd per invånare har fortsatt att öka. Behovet av balansering av ekonomin bevisas också av att kommunens resultatförmåga under de senaste åren har varit beroende av statens coronaunderstöd.

I bokslutet har det konstaterats att välfärdsområdesreformen påverkar kommunens ekonomiska balans, och i kommunen har man dragit upp riktlinjer beträffande kostnadsbesparingar och statsandelar. Eftersom kommunens resultatförmåga årligen har försvagats och välfärdsområdesreformen medför ändringar i kommunens finansiering finns det ett behov av en plan för balansering av ekonomin.

I fjol och året innan det har revisionsnämnden rekommenderat att kommunen gör upp en preciserad plan för balansering av ekonomin, i vilken kommunstyrelsen borde fastställa åtgärder för balansering av ekonomin. Denna rekommendation gäller fortfarande.

Revisionsnämnden rekommenderar att den preciserade planen för balansering av ekonomin görs upp och föreläggs fullmäktige under år 2022.

Revisionsnämnden rekommenderar att inverkningarna av välfärdsområdesreformen på kommunens investeringsnivå utreds och att investeringsnivån rapporteras till de behöriga nämnderna, styrelsen och fullmäktige. Det är viktigt med aktuell kommunikation om inverkningarna av välfärdsområdesreformen på kommunens investeringsförmåga för att beslutsfattarna under år 2022 ska få tillräckligt med information för att fatta investeringsbeslut.

2

Husbygge och förutseende reparationsarbete

I kommunen genomfördes i fjol fyra betydande husbyggnadsinvesteringar. Dessa var Valfärdscentralen, Jokirinteen oppimiskeskus samt Veikkolan päiväkoti och Veikkolan koulu. Det kom inga betydande överskridningar jämfört med den ändrade budgeten, men jämfört med den ursprungliga kostnadsberäkningen godkände fullmäktige tilläggsanslag på cirka fyra miljoner euro för de totala kostnaderna för Valfärdscentralen och Veikkolan koulu.

Vid sidan om husbyggnadsinvesteringarna utför kommunen förebyggande reparationsarbete. Kostnaderna för detta budgeteras årligen. De faktiska kostnaderna har avsevärt underskridits, varvid det är möjligt att reparationsprogrammet inte genomförs i tillräcklig utsträckning för att bevara byggnadernas värde.

Revisionsnämnden konstaterar att förebyggande reparationsarbete kan ha betydande konsekvenser för byggnadernas konditionsnivå och att tidsenligt reparationsarbete som förbättrar byggnadens kondition inte bör försummas. I värsta fall kan försummelse av förutseende reparationsarbete försvaga byggnadens skick i den grad att man måste göra dyra husbyggnadsinvesteringar i stället för att ha agerat tidigare och kostnadseffektivt.

Revisionsnämnden rekommenderar att man satsar på förutseende reparationsarbete.

3

Intern kontroll

Med intern kontroll säkerställer man att de strategiska, operativa och ekonomiska mål som satts upp i kommunen uppnås och att lagar och bestämmelser följs. I den interna kontrollen ingår metoder för att styra och leda personalen att agera för att uppnå målen. Metoderna kan innefatta anvisningar, fastställande av roller och ansvar, processer, förfaringssätt, utbildningar, introduktioner o.d. Informationsgång och kommunikation samt uppföljning är viktigt med tanke på kontrollens funktionalitet. Med dem säkerställer man att man agerar enligt åtgärderna och principerna för intern kontroll.

Genom att bedöma dels hotande risker, dels möjligheter och genom att fastställa hanteringsåtgärder säkerställer man att målen uppnås. Till följd av bristfällig riskhantering är det möjligt att den interna kontrollen inte är effektiv och resultatrik på grund av att kontrollåtgärderna inte är tillräckliga eller rätt riktade för att uppnå målen. Revisionsnämnden har i sin utvärdering observerat att det finns något att utveckla i kommunens riskhantering.

Revisionsnämnden konstaterar att de organspecifika planerna för intern kontroll i driftsekonomidelen i verksamhetsberättelsen är uppgjorda enligt principerna för riskhantering och att det skulle vara rekommendabelt att utarbeta denna beskrivning av allra de mest betydande riskerna som identifierats i organen, inte bara av utvecklingsområdena.

Revisionsnämnden rekommenderar att dels de mest betydande riskerna som hotar uppnåendet av målen, dels chanserna som främjar uppnåendet av målen redovisas i verksamhetsberättelsen. Dessutom rekommenderar revisionsnämnden att kommunen utarbetar en beskrivning av nuläget av riskhanteringen för att bedöma utvecklingsbehov och -åtgärder i riskhanteringen. Vid bedömning av utvecklingsåtgärder är det bra att tänka på helheten av den interna kontrollen.

4

Framtid och kommunikation

I kommunen har man under år 2021 förberett sig för omorganisering av social- och hälsovården genom att göra upp en ny strategi. Kyrksläatts kommunstrategi 2022–2023 har godkänts i kommunfullmäktige 31.1.2022. Förberedelsen inför välfärdsområdet har startat planmässigt. Det råder ännu många oklarheter och saker som ska utredas, och osäkerhet bland personalen kan skönjas. Reformen är omdiskuterad såväl bland kommuninvånarna som kommunala tjänsteinnehavare och förtroendeorganen.

Revisionsnämnden vill påminna att tydlig och aktuell kommunikation om de ändringar och inverknings som reformen medför är viktigt. Särskilt förtroendeorganen och kommuninvånarna är intresserade av inverkningarna av välfärdsområdesreformen på bl.a. kommunens ekonomi och verksamhet och hur man i kommunen har förberett sig inför dessa inverknings. Det är skäl att beakta dessa frågor inom kommunikationen.

Dessutom tackar revisionsnämnden särskilt de organ som tidsenligt rapporterat om beslutsfattandet till kommuninvånarna via flera kanaler.

Revisionsnämnden rekommenderar att alla organ i framtiden beaktar betydelsen av tidsenlig kommunikation till kommuninvånarna i de nuvarande och kommande förändringarna.

2. Behandling av revisionsnämndens utvärderingsobservationer från året innan

Kommunstyrelsen har gett revisionsnämnden sitt bemötande till observationerna och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen för år 2020. Revisionsnämnden har presenterat utvärderingar av genomförandet av rekommendationerna.

Revisionsnämndens rekommendation	Kommunstyrelsens bemötande	Revisionsnämndens utvärdering av genomförandet av rekommendationen
Prognos		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att kommunen borde koncentrera sig på balansen mellan inkomster och i samband med prognostiseringen av ekonomin och proportionera balanseringsåtgärderna till den prognostiserade utvecklingen.</p> <p>Dessutom ska befolkningsökningens målet preciseras för att utvecklingen av skatteinkomster som prognostiserats i och med det är närmare den befolkningsökning och de skatteinkomster som realiserats under tidigare år.</p>	<p>Rammålet för år 2022 är givet så att resultatet inte uppvisar underskott. Coronakostnaderna förorsakar en avsevärd överskridning av utgifterna för år 2021, och beslut om beloppet på statsandelar som kan täcka utgifterna har inte ännu fattats. Skatteinkomsterna beräknas realistiskt enligt Kommunförbundets prognos. Befolkningsutvecklingen främjas med aktivt planläggningsprogram. Valfärdsområdesreformen och osäkerhetsfaktorerna gällande inkomstfinansieringen i anslutning till den gör det svårare att upprätta budgetar för åren 2023 och 2024.</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att de osäkerheter kring utvecklingen av kostnaderna och tillgången till inkomster som beskrivs i bemötandet har identifierats. Eftersom det råder osäkerhet kring både kostnaderna och inkomsterna är det rekommendabelt att i god tid kartlägga det som är möjligt att genomföra för att balansera ekonomin.</p> <p>Revisionsnämnden rekommenderar att befolkningsökningens målet inte sätts upp för högt och att man vid uppgörandet av budgeten beaktar ett realistiskt befolkningsökningens mål.</p>
Hantering av skuldbeloppet		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att man fastställer åtgärder för att sköta skuldbeloppet och säkerställer att finansieringsriskerna i anslutning till lånen är tidsenligt och systematiskt utvärderade och hanteringsmetoderna fastställda.</p>	<p>Kommunen har under de senaste två åren i huvudsak tagit bulletlån för 5–8 år med nollränta. Den genomsnittliga räntan på lånen är 0,49 %. Lånestocken håller dock på att avsevärt öka på grund av stora husbyggnadsinvesteringar, vilket leder till ökning av eurobeloppet på avskrivningar och eventuella ränterisker på längre sikt. För att hejda ökningen av beloppet på lånestocken ska man vidta åtgärder, som är till exempel nedskärningar av utgifter, höjningar av avgifter och höjningar av skatter.</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att åtgärder för att reglera skuldbeloppet inte ännu har planerats.</p>

Uppföljning av ekonomin		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar att man i kommunen utvecklar uppföljningsförfaranden och gör ekonomiska översikter mer intensivt.</p> <p>Dessutom rekommenderar revisionsnämnden att man ger organen tillräckligt med ekonomiskt stöd för prognostisering, planering och uppföljning av ekonomin och säkerställer att läget med prognostiseringen och den ekonomiska uppföljningen av organens ekonomi är organiserade på ett ändamålsenligt sätt.</p>	<p>Kommunen har tagit i bruk skrivbordsprogrammet Kuntamaisema, som är avsett för tjänsteinnehavare med ansvar för ekonomin samt förtroendevalda. Utöver uppföljning av driftsekonomin och skatteinkomsterna ger den information om befolknings- och arbetslöshetsutvecklingen och bl.a. information om ekonomin jämfört med alla kommuner. Där finns dessutom finns kriskommunkriterierna som visar om kriterierna uppfylls i kommunen. Man har ordnat och ordnar utbildningar i användning av programmet. Kommunstyrelsen har månatligen informerats om det ekonomiska utfallet. Uppföljningen av investeringskostnaderna har effektiverats inom serviceområdet för samhällsteknik.</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att rekommendationen har genomförts. Man borde uppmuntra aktiv användning av systemet Kuntamaisema bland de förtroendevalda.</p>
Intern revision		
<p>Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att en intern revision organiseras i kommunen. Med hjälp av intern revision kommunicerar man till ledningen om utmaningarna med tjänsterna och verksamheterna/processerna och vart man borde allokera utvecklingsåtgärder. Utveckling av verksamheten med hjälp av intern revision kräver målmedvetet ledarskap, riskhantering och uppdatering av direktiven samt förbindelse att agera enligt de gemensamma målen och principerna.</p>	<p>Den interna revisionens resurser tryggas. Anvisningarna för intern kontroll uppdateras och tillställs kommunstyrelsen för godkännande. Kommunstyrelsen godkänner planen för intern kontroll. Man går med de ledande tjänsteinnehavarna igenom förfaranden med riskhantering och ger direktiv för uppställande av mål för intern kontroll.</p>	<p>Revisionsnämnden konstaterar att man borde säkerställa att den interna kontrollen genomförs av en oberoende och objektiv instans för att organisera den. En sådan instans kan till exempel vara den interna revisorn, som administrativt rapporterar till kommundirektören och operativt till styrelsen. Alternativt kan kommunen köpa tjänster av utomstående serviceproducenter.</p> <p>Revisionsnämnden påminner att den interna kontrollen är oberoende och objektiv utvärderings-, säkerställnings- och konsulteringsverksamhet som syftar till att producera mervärde för kommunen och förbättra dess verksamhet.</p>

Uppställande av mål		
Revisionsnämnden konstaterar att rekommendationen om utveckling av målsättningen och mätarna som stöder målen samt indikatoruppgifterna fortfarande är i kraft. Principen för fastställande av målen är att genomförandet av dem visar åt vilket håll kommunen är på väg.	Man har i måluppställningen i fråga om budgeten för år 2022 gett serviceområdena anvisningar att i fråga om framtidsbilden koncentrera sig på de väsentliga och mätbara målen.	Revisionsnämnden konstaterar att målsättningen enligt rekommendationen har beaktats i verksamheten. Dessutom konstateras att det skulle vara rekommendabelt att genomföra systematisk uppföljning av verksamheten med hjälp av mätare.

3. Utvärdering av uppnåendet av de ekonomiska målen

Jämfört med den ändrade budgeten uppnåddes de ekonomiska målen för räkenskapsperiodens del förutom i fråga om verksamhetskostnaderna. Coronapandemin har påverkat kommunens ekonomi också år 2021. Verksamhetsutgifterna överskreds med nästan 10 miljoner euro jämfört med den ursprungliga budgeten. Enligt bokslutet 2021 orsakade coronan direkta kostnader på cirka 9,9 miljoner euro. Kommunen fick coronabidrag om totalt 9,4 miljoner euro. Verksamhetsbidraget är genom kommunfullmäktiges beslut bindande i relation till fullmäktige. Verksamhetsbidraget överskred den ursprungliga budgeten med 0,9 miljoner euro men underskred den ändrade budgeten med 9 miljoner euro. I tabell 2 visas uppnåendet av de ekonomiska målen.

	Ursprunglig/ändrad budget	Utfall	DIFFERENS	BERÄKNING
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-2,11 milj. €/ -12,1 milj. €	-0,16 milj. €	+11,93 milj. €	
Verksamhetskostnader*	-253,33 milj. €/ 262,6 milj. €	-262,79 milj. €	+0,67 milj. €	
Verksamhetsbidrag*	-223,4 milj. €/ 233,4 milj. €	-224,37 milj. €	+9,05 milj. €	
Skatteinkomster	199,66 milj. €	208,12 milj. €	+8,46 milj. €	

Tabell 2: Utfallet av budgetmålen

* verksamhetskostnaderna och verksamhetsbidraget enligt resultaträkningsdelens utfallsjämförelse och i verksamhetskostnaderna ingår både interna och externa poster

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat visade ett underskott på 160 460 euro. Underskottet från räkenskapsperioden 2021 minskade det ackumulerade överskottet i balansräkningen till 8,5 miljoner euro. Kommunens överskott på 27 miljoner euro som hade ackumulerats under fem år 2017–2021 har minskat till 8,5 miljoner euro. År 2020 visade räkenskapsperiodens resultat ett överskott på 7,4 miljoner euro med anledning av statens coronabidrag. Utan statens coronabidrag som betalades år 2020 skulle kommunens resultat inte på fyra år ha visat överskott.

Skatteinkomster

Skatteinkomster inflöt 8,5 miljoner euro mer än förväntat, totalt 208 miljoner euro. Av bild 1 framgår utvecklingen av skatteinkomsterna jämfört med föregående år samt skatteinkomsterna per invånare åren 2012–2021. År 2013 jämförs i bilden med år 2012, därför visas utvecklingen år 2012 med noll. Skatteinkomsternas utveckling har i huvudsak varit positiv från år till år med undantag av åren 2018–2019 då skatteinkomsterna inte ökade.

Skatteinkomsternas utveckling påverkas av befolkningens utveckling, kommunens inkomstskattesats samt löneutvecklingen och lönenivån hos löntagarna som bor i kommunen samt mängden övriga beskattningsbara inkomster. Det är inte möjligt att entydigt konstatera vilka faktorer som påverkar skatteinkomsternas utveckling, men kommunen kan genom olika åtgärder som ökar kommunens attraktionskraft till exempel påverka befolkningens ökning.

Inkomstskattesatsen har höjts två gånger åren 2012–2021. I bild 1 visas inkomstskattesatserna för varje år.

Skatteinkomsternas utveckling (%) och skatteinkomster (EUR) per invånare åren 2012–2021

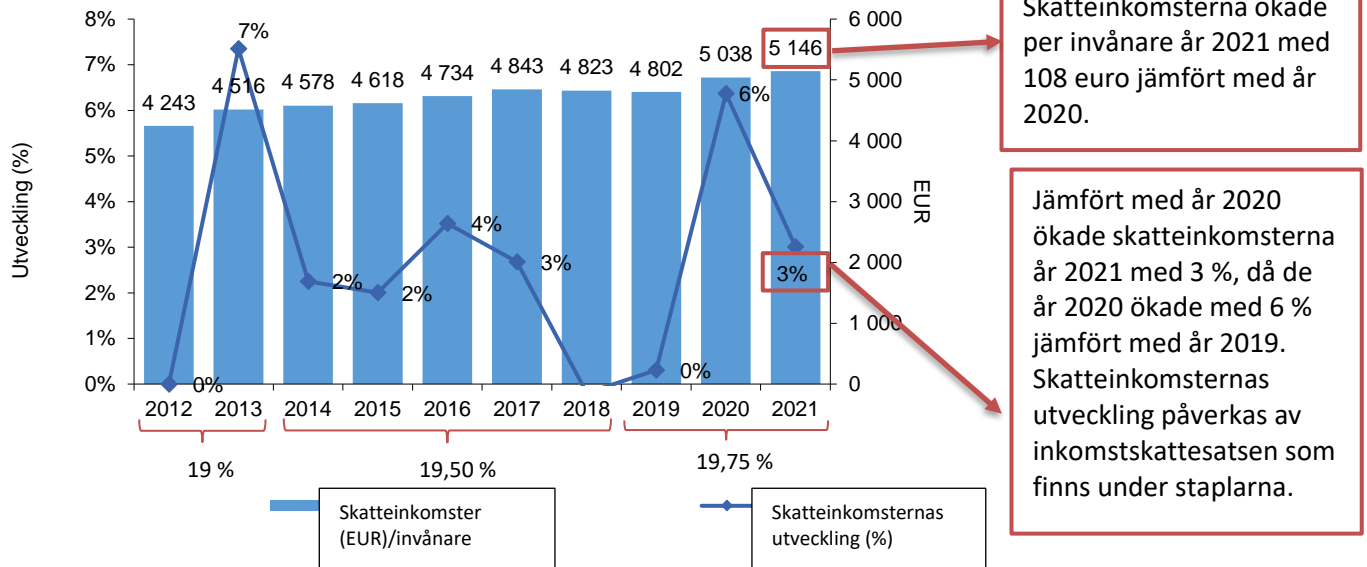

Bild 1: Skatteinkomsternas utveckling och skatteinkomster per invånare åren 2012–2021

Under strategiperioden 2018–2021 har kommunen haft ett befolkningsökningmål på 1,5–2,0 %. Befolkningsökningmålet uppnåddes inte år 2021, det var 0,8 %. I bild 2 visas den realiserade och eftersträvarade befolkningsökningen under tioårs perioden år 2012–2021. Befolkningsmängden har inte utvecklats enligt kommunens befolkningsökningmål.

Eftersträvd och uppnådd årlig befolkningsökning 2012–2021

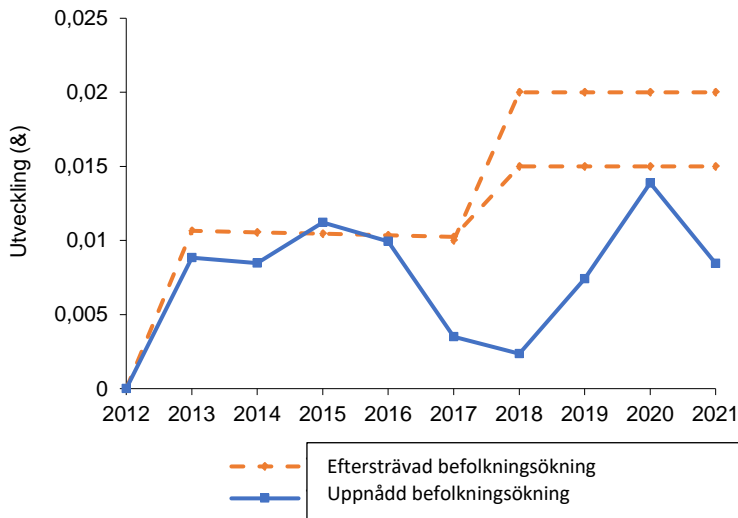

Bild 2: Eftersträvd och uppnådd årlig befolkningsökning åren 2012–2021.

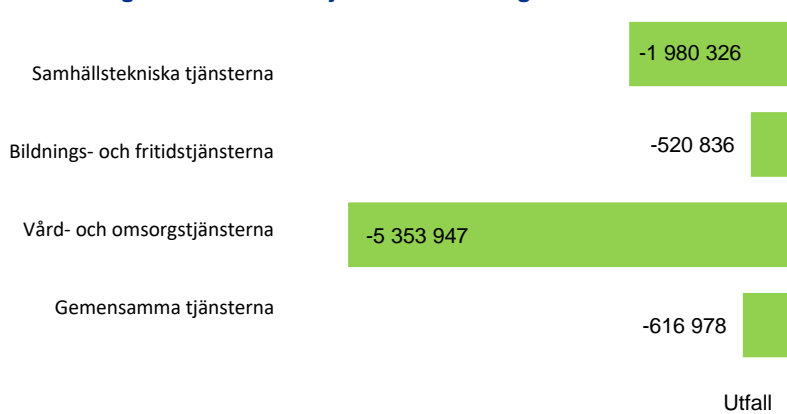
Utveckling av samfundsskatten

Samfundsskatteintäkternas andel var 11,9 miljoner euro år 2021, då det året innan var 6,1 miljoner euro. Samfundsskatteinkomsterna nästan fördubblades från året innan. Samfundsskatteinkomsternas ökning berodde på den tidsbegränsade höjningen av kommunernas samfundsskatteandel. Samfundsskatteinkomsternas andel av kommunens skatteinkomster var 6 % år 2021 och 3 % år 2020.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget beskriver utgifterna för tjänsterna i förhållande till inkomsterna från tjänsterna. I kommunen är verksamhetsbidraget bindande i relation till fullmäktige. I bild 3 visas verksamhetsbidragets utfall enligt organ. I förhållande till budgeten hölls man inom de bindande målen. Budgeten ändrades under året och fullmäktige beslutade om tillägg på 9,98 miljoner euro i verksamhetsintäkterna (0,7 miljoner euro) och verksamhetskostnaderna (9,28 miljoner euro). Jämfört med den ursprungliga budgeten var verksamhetsbidraget som förverkligades ändå bara 0,9 miljoner euro större.

Verksamhetsbidragets utfall år 2021 jämfört med budgeten

Verksamhetsbidraget är bindande i relation till fullmäktige. Alla organens verksamhetsbidrag underskred budgeten, för alla organs del hölls man inom de bindande målen.

Bild 3: Utfallet av organens verksamhetsbidrag år 2021 jämfört med budgeten.

3.1 Strategimätarna för ekonomin

I utvärderingen har kommunens ekonomiska situation granskats på basis av strategimätarna. Strategimätarna beskriver hur kommunens inkomstfinansiering räcker till för att täcka verksamhetskostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt investeringar, lånestocken och den kommunala beskattningen. I tabell 3 presenteras mätarna som grundar sig på kommunens bokslutsuppgifter.

Ekonomisk mätare	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årsbidrag/avskrivningar, % Gott > 100 % Nöjaktigt 80 %–100% Svagt < 80 %	125	112	73	-15	140/58*	102
Inkomstfinansiering av investeringar, % (årsbidrag/nettoinvesteringar) God > 100 % Nöjaktigt 80 %–100 % Svag < 80 %	72,9	67,1	37,7	-5,6	46,1	58,3
Soliditetsgrad, % (eget kapital/hela kapitalet) God > 70 % Nöjaktigt 50 %–70 % Svag < 50 %	36,1	36,5	32,4	22	20,6	19
Kommunens lånebestånd, €/invånare Gott: landets genomsnitt 3 052 EUR Nöjaktigt: 3 052–4 578 EUR Svagt: > 4 578 EUR	2 846	2 796	3 142	4 244	5 276	5 935
Koncernens lånebestånd, €/invånare Gott: landets genomsnitt 6 299 EUR Nöjaktigt: 6 299–9 471 EUR Svagt: > 9 471 EUR	4 187	4 144	4 452	5 916	7 170	8 107
Penningflöde från verksamhet och investeringar under de senaste 5 åren, milj. € Gott: > 10 milj. € Nöjaktigt: 0–10 milj. € Svagt: < 0	-32,8	-31,2	-42,7	-92,3	-111,2	-112,9
Kommunal inkomstskattesats God: Genomsnitt för Nylands kommuner 18,66 % Nöjaktigt: 18,66 %–19,97 % Svag: hela landets genomsnitt 19,97 %	19,50	19,50	19,50	19,75	19,75	19,75

Tabell 3: Strategimätarna för ekonomin. * Beloppet beskriver nyckeltalet utan coronastöd.

Mätaren **årsbidrag/avskrivningar %** beskriver hur mycket av årsbidraget som återstår efter avskrivningarna för att finansiera investeringar. År 2021 var årsbidragets förhållande till avskrivningarna på god nivå.

Mätaren **Inkomstfinansiering av investeringar %** beskriver hur stor del av investeringarna har finansierats med inkomstfinansiering. Investeringarnas inkomstfinansieringsprocent 58,3 % är fortfarande på svag nivå. Årsbidraget är inte på nivå med investeringarna och därför finns det upplåningsbehov.

Mätaren **Soliditetsgrad %** beskriver kommunens soliditet, tolerans för underskott och förmåga att klara av förbindelser på lång sikt. Soliditetsgraden i kommunen har alltid legat under 50 % under granskningsperioden på sex år. Soliditetsgraden har årligen sjunkit ytterligare och år 2021 har den varit lägst jämfört med de övriga åren under granskningsperioden. En svag soliditetsgrad innebär att kommunen har en avsevärt stor skuldbelastning.

Lånebestånd, €/invånare (kommun och kommunkoncern): Kommunens lånestock per invånare ökade med 659 euro från år 2020 till år 2021. Koncernens lånestock per invånare ökade med cirka 937 euro från år 2020 till år 2021 och förblev på nöjaktig nivå. För kommunens del är lånestocken svag.

Mätaren **Penningflöde från verksamhet och investeringar under de senaste 5 åren, milj. €** beskriver med hjälp av bokslutsåret och inflödet under de senaste fyra åren hur självfinansieringen av investeringarna på längre sikt har förverkligats. Kravet på självfinansiering uppfylls, om inflödet under bokslutsåret som senast gick ut är positivt. Penningflödet från verksamhet och investeringar bör inte få bli permanent negativt. Utfallet av självfinansieringen av investeringar i kommunen har under granskningsåren varit avsevärt negativt, och håller på att bli permanent negativt.

3.2 Kriskommunkriterierna år 2021 och Kyrksläotts situation

Utvärderingsförfarandet för kriskommuner kan inledas om koncernbokslutets underskott i euro/invånare det första året är mer än 500 euro och mer än 1 000 euro det andra året. Utvärderingsförfarandet kan alternativt inledas då de 4 nyckeltal som kalkyleras i koncernbokslutet uppfylls. I tabell 4 visas nyckeltalen för kriskommunkriterierna och de jämförs med Kyrksläotts situation. Att kriskommunkriterierna uppfylls leder inte direkt till åtgärder, utan finansministeriet beslutar alltid från fall till fall om inledande av kriskommunförfarande.

För Kyrksläotts del är relativ skuldsättningsgrad det enda gränsvärdet för vilket gränsvärdet uppfylls. Jämfört med kriskommunkriterierna är Kyrksläotts ekonomiska situation inte ännu år 2021 på kriskommunnivå.

	2020	2021
Kommunkoncernens årsbidrag utan den höjning av statsandelen enligt prövning som beviljats enligt 30 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) är negativt	140	102
Kommunens inkomstskattesats är minst 1,0 procentenheter högre än alla kommuners vägda genomsnittliga inkomstskattesats**	1,09 % - enheter över genomsnittet	1,09 % -enheter över genomsnittet
Kommunkoncernens lånebelopp per invånare överskrider alla kommunkoncerners genomsnittliga lånebelopp med minst 50 procent	14 %	29 %
Kommunkoncernens relativa skuldsättning är minst 50 procent.	0,9	0,7
ELLER		
Koncernbokslutets underskott euro/invånare År 1 > 500 EUR; År 2 > 1 000	120,52	-5,65

Tabell 4: Kriskommunkriterierna med Kyrksläotts nyckeltal. Källa: granskaforvaltningen.fi/ Kommuner och samkommuner/ Kommunernas lägesuppföljning/Kriisikunnat ja kriisikuntakriteerit

Sammandrag av utvärderingen

Man hölls inom de bindande målen i förhållande till fullmäktige. Verksamhetskostnaderna överskred budgeten, men man fick mer skatteinkomster än förväntat. I utvärderingsberättelsen år 2020 konstaterade revisionsnämnden att man fortfarande behöver genomföra åtgärder för att balansera kommunens ekonomi eftersom det bland annat finns knappt om ackumulerat överskott. Situationen i kommunen har inte ändrat vad gäller balanseringen av ekonomin. Behovet av balansering av ekonomin bevisas bland annat av att kommunens resultatförmåga under de senaste åren har varit beroende av statens coronaunderstöd.

Ökningen av skuldbeloppet syns i strategimätarna för ekonomin. Inkomstfinansieringen av investeringar och soliditetsgraden är svaga, och kommunens lånebestånd per invånare har fortsatt att öka.

Skatteinkomsterna har årligen ökat stadigt och år 2021 kom det in mera skatteinkomster än förväntat. Befolkningsökningen medför mera skatteinkomster och detta strävar man också efter i kommunen, att få mera Kyrkslättbor. Målet för befolkningsökningen har inte nåtts, men under förra året ökade befolkningsmängden ändå med 0,8 %.

Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att den preciserade planen för balansering av ekonomin görs upp under år 2022.

4. Investeringar

I kommunen finansieras nya investeringar med lån. Investeringarnas inkomstfinansiering kommer från det årliga resultatet (årsbidraget) och det har inte räckt till för att täcka nettoinvesteringarna sedan år 2014. År 2021 och året innan (2020) har årsbidraget räckt till för att täcka avskrivningar och nedskrivningar. I bild 4 visas i förhållande till befolkningmängden årsbidragets förhållande till avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar.

Kommunens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar per invånare 2011–2021

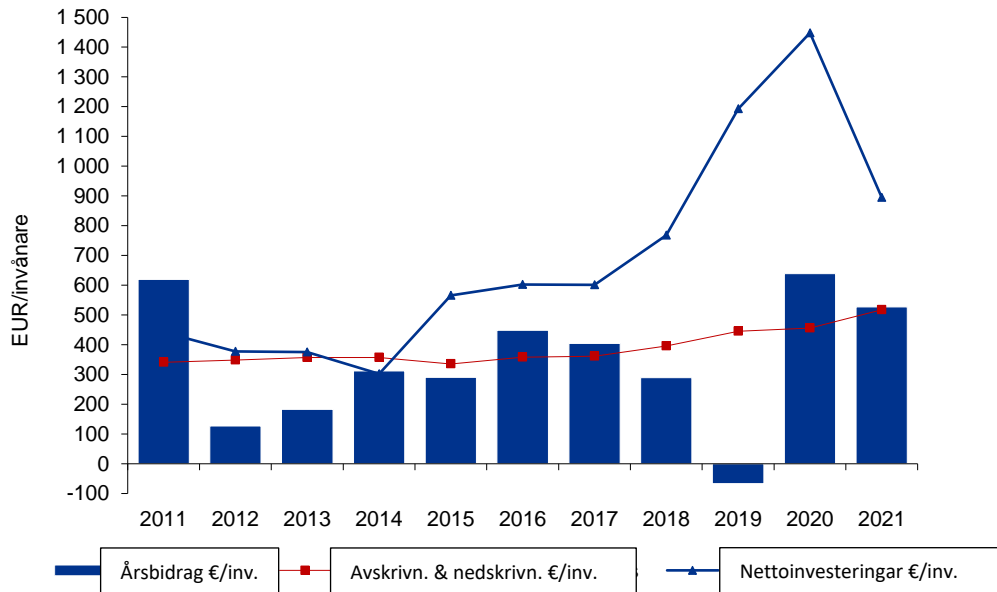

Bild 4: Kommunens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar samt nettoinvesteringar per invånare 2011–2021

I bild 5 visas årsbidragets utveckling ur kommunkoncernens perspektiv. Resultatet varit i balans ända till år 2017, men därefter har inkomstfinansieringen försvagats eftersom årsbidraget inte har räckt till för vare sig avskrivningar eller nedskrivningar. Antalet investeringar har varit avsevärt stort under de tre senaste åren (2019–2021) jämfört med överskottet som ackumulerats i inkomstfinansieringen och koncernbalansräkningen. Årets resultat för moderkommunen har avsevärt återspeglats också i kommunkoncernen. Risken är att kommunkoncernen blir skuldsatt i samma takt som moderkommunen.

Kommunkoncernens årsbidrag, avskrivningar, nedskrivningar och ackumulerat överskott per invånare 2015–2021

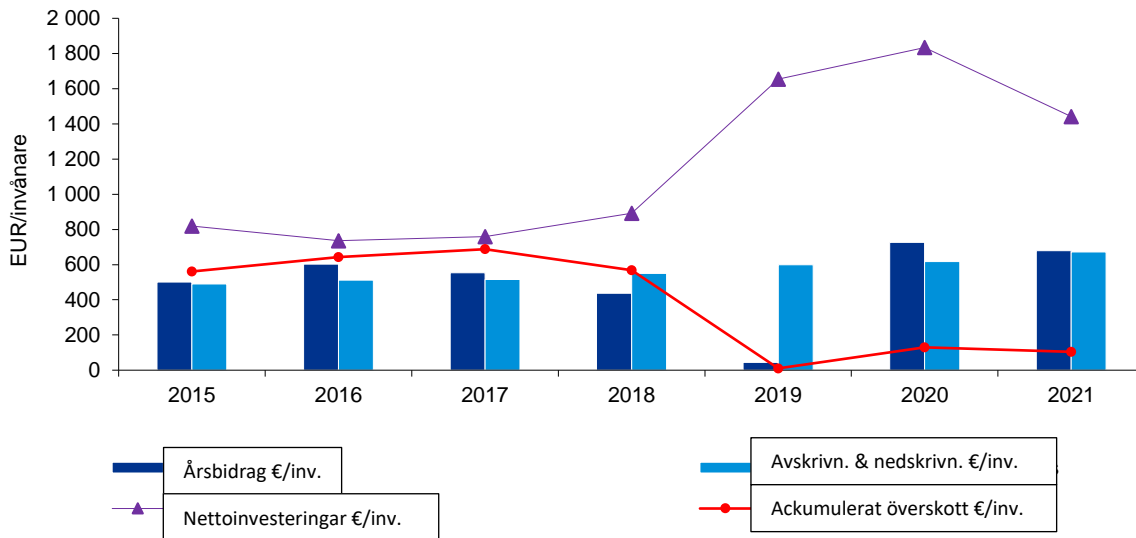

Bild 5: Kommunkoncernens årsbidrag, avskrivningar och nedskrivningar och ackumulerat överskott per invånare 2015–2021

I bild 6 visas inkomstfinansieringens situation de kommande åren utgående från kommunens budget 2022 och ekonomiplan 2023-2024. I prognosen har resultatet granskats utgående från invånarantalet år 2021 (40 411). Jämfört med inkomstfinansieringen kommer investeringar fortsättningsvis att genomföras i betydande grad, vilket betyder att de genomförs med lånefinansiering. Årsbidrag I, som i bild 6 visas i den mörkblå stapeln beskriver skattefinansieringens tillräcklighet för finansiering av investeringar. Årsbidrag I räcker inte till att täcka avskrivningarna och nedskrivningarna. Årsbidrag II, som i bild 6 visas i den ljusblå stapeln innehåller försäljningsvinster från anläggningstillgångar och markanvändningsavtalsersättningar som lagts till i skattefinansieringen. Årsbidrag II räcker nästan till att täcka avskrivningarna åren 2022–2024, men inte investeringarna. Inkomstfinansieringens tillräcklighet för att täcka avskrivningar och nedskrivningar är beroende av förutom skattefinansieringens utveckling också försäljningsvinster från anläggningstillgångar och av att markanvändningsavtalsersättningar realiserar planenligt. Genomförandet av investeringar förutsätter också i fortsättningen låntagning.

De kommande årens 2022–2024 årsbidrags förhållande till nettoinvesteringar och avskrivningar samt nedskrivningar

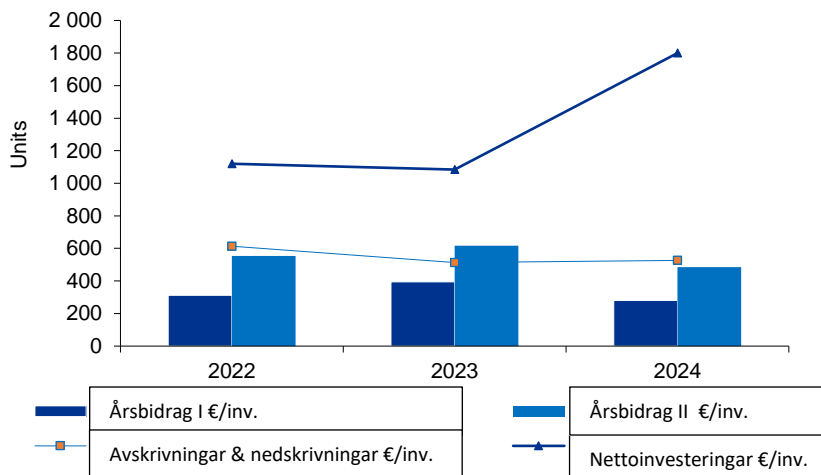

Bild 6: De kommande årens 2022–2024 årsbidrag I och II, förhållande till nettoinvesteringar och avskrivningar samt nedskrivningar

4.1 Förutseende reparationsprogram

För husbyggnadsobjekt finns utrymmesförvaltningens reparationsprogram och utrymmesförvaltningens energieffektivitetsprogram. Kostnader som budgeterats för dessa är avsedda att användas för reparationer som ökar byggnadernas värde. För utrymmesförvaltningens reparationsprogram budgeterades 1,5 miljoner euro och de realiserade kostnaderna var 662 981 euro. För utrymmesförvaltningens energieffektivitetsprogram budgeterades 400 000 euro och de realiserade kostnaderna var 209 906 euro. Jämfört med budgeten underskred de realiserade kostnaderna de budgeterade särskilt för utrymmesförvaltningens reparationsprogram. Med hjälp av reparationsprogrammen och förebyggande åtgärder och åtgärder som ökar energieffektiviteten påverkas byggnadernas skick. Åtgärderna kan bidra till att betydande investeringar inte behöver göras då reparationer har gjorts vid rätt tid.

4.2 Förverkligade investeringar

De förverkligade investeringarna har år 2021 varit totalt 36,2 miljoner euro vilket är cirka 20 miljoner euro mindre än år 2020 till (57,2 miljoner euro). Investeringarna har uppdelats i nio delar som visas i bild 7.

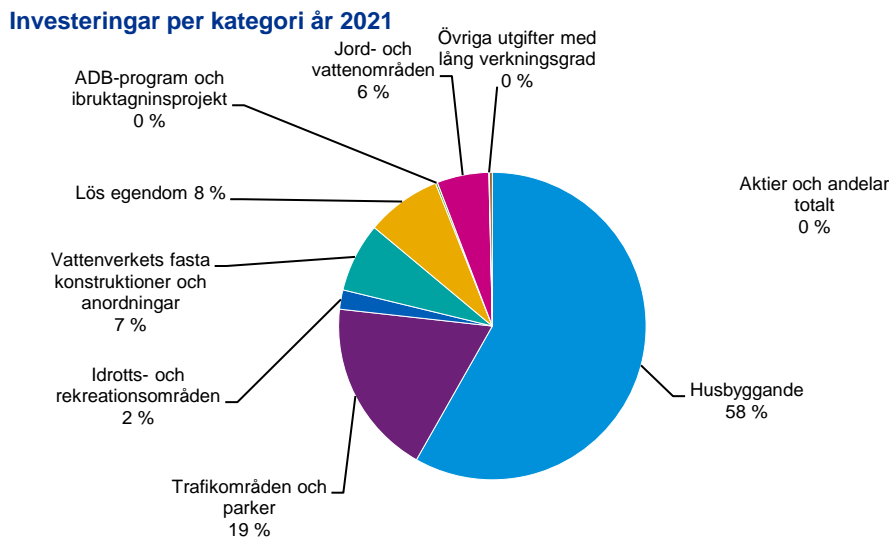

Bild 7: Investeringar per kategori år 2021

De strategiskt mest betydande investeringarna är husbygge (58 %), trafikområden och parker (19 %) och mark- och vattenområden (6 %). Med hjälp av dessa investeringar strävar kommunen efter att uppnå de mål som ställts upp i livskraftsprogrammet för att öka livskraften och säregenheten.

Husbyggande totalt är bindande i relation till fullmäktige och har genomförts till 78,3 % jämfört med den ändrade budgeten. Utöver detta är husbyggandets bindande nivå i budgeten den godkända totala kostnaden för alla år för ett enskilt projekt. I tabell 5 visas de mest betydande husbyggnadsinvesteringarna som nu är i byggskede år 2021, deras förverkligade kostnader jämfört med budgeten 2021 och utfallets andel jämfört med de totala beräknade kostnaderna. Bland de mest betydande investeringarna som är i byggskede gjordes en budgetändring för Veikkolan koulus del. Det uppstod inga överskridningar i förhållande till den ändrade budgeten.

2021	Budget (ändrad)	Ufall 2021	Differens	Översk. %	Utfall av totala kostnadsberäkningen*
Mest betydande husbyggnadsinvesteringarna					
Välfärdscentralen (48,5 milj. euro)	19 200 000	15 745 177	3 454 823	-	75 %
Jokirinteen oppimiskeskus (38 milj. euro)	3 681 900	3 499 138	182 762	-	92 %
Veikkolan koulu (6,2 milj. euro)	2 047 466	1 547 458	500 008	-	121 %
Veikkolan päiväkoti (5,5 milj. euro)	482 399	271 865	210 534	-	94 %

Tabell 5: De mest betydande investeringarna år 2021 som nu är i byggskede (talen inom parentes är de beräknade totala kostnaderna för husbyggnadsinvesteringarna). Budgeten har bokförts enligt den ändrade budgeten

De totala kostnaderna för **välfärdscentralen** har stigit med 3 miljoner euro från situationen år 2020. Fullmäktige godkände en höjning av de totala kostnaderna vid sitt sammanträde 28.6.2021. Byggarbetena har pågått åren 2020 och 2021.

Jokirinteen oppimiskeskus blev färdig i slutet av år 2020. Anslagen i budgeten 2021 och de förverkligade anslagen ingår i de sista betalningsraterna för projektet. De förverkligade totala kostnaderna med tilläggs- och ändringsarbeten är 34 miljoner euro vilket är 4 miljoner euro mindre än anslaget som beviljades för projektet (38 miljoner euro). Det slutförda projektet underskred de planerade kostnaderna, genomfördes i enlighet med målen för verksamheten och enligt tidtabellen.

Veikkolan päiväkoti och Veikkolan koulu har blivit färdiga år 2021. De förverkligade totala kostnaderna med tilläggs- och ändringsarbeten samt övriga tillhörande kostnader är totalt 12,6 miljoner euro, vilket är 235 844 euro mindre än i den ändrade budgeten. Projektet förverkligades inte enligt den ursprungliga kostnadsberäkningen, utan kommunfullmäktige beviljade 19.4.2021 ett tilläggsanslag på 1,2 miljoner euro för det. Projektet genomfördes inte enligt de planerade kostnaderna, men det har genomförts enligt tidtabellen och de uppställda funktionella målen.

Betydande kommande husbyggnadsinvesteringar är Gesterby skolcentrum (GWP), det gemensamma campuset och Nissnikun koulu. De totala kostnaderna för husbyggnadsinvesteringar är enligt uppskattning totalt 44 miljoner euro. Det gemensamma campuset, vars kostnadsberäkning inte ännu har slagits fast, kommer att läggas till i uppskattningen.

Sammandrag av utvärderingen

Investeringsnivån har fortsättningsvis varit avsevärt större än inkomstfinansieringen och fortsätter att vara det också de kommande följande åren. I bokslutet har det konstaterats att välfärdsområdesreformen påverkar kommunens ekonomiska balans, och i kommunen har man dragit upp riktlinjer beträffande kostnadsbesparingar och statsandelar. Välfärdsområdesreformen försvagar kommunens investeringsmöjligheter då inkomsterna nästan halveras. Eftersom kommunens resultatförmåga årligen har försvagats och välfärdsområdesreformen medför ändringar i kommunens finansiering finns det ett behov av en plan för balansering av ekonomin.

I kommunen genomfördes i fjol fyra betydande husbyggnadsinvesteringar. Dessa var Välfärdscentralen, Jokirinteen oppimiskeskus samt Veikkolan päiväkoti och Veikkolan koulu. Det kom inga betydande överskridningar jämfört med den ändrade budgeten, men jämfört med den ursprungliga kostnadsberäkningen godkände fullmäktige tilläggsanslag på cirka fyra miljoner euro för de totala kostnaderna för Välfärdscentralen och Veikkolan koulu. För husbyggnadsinvesteringarnas del har tidtabellen för genomförandet, den ekonomiska situationen och uppnåendet av målen beskrivits tydligt i bokslutet.

Vid sidan om husbyggnadsinvesteringarna utför kommunen förebyggande reparationsarbete. Kostnaderna för detta budgeteras årligen. De faktiska kostnaderna har avsevärt underskridits, varvid det är möjligt att reparationsprogrammet inte genomförs i tillräcklig utsträckning för att bevara byggnadernas värde.

Revisionsnämnden rekommenderar att inverkningarna av välfärdsområdesreformen på kommunens investeringsnivå utreds och att investeringsnivån rapporteras till de behöriga nämnderna, styrelsen och fullmäktige. Det är viktigt med aktuell kommunikation om inverkningarna av välfärdsområdesreformen på kommunens investeringsförmåga för att beslutsfattarna under år 2022 ska få tillräckligt med information för att fatta investeringsbeslut.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att planen för balansering av ekonomin görs upp.

Revisionsnämnden konstaterar att förebyggande reparationsarbete kan ha betydande konsekvenser byggnadernas konditionsnivå och att tidsenligt reparationsarbete som förbättrar byggnadens kondition inte bör försummas. I värsta fall kan försummelse av förutseende reparationsarbete försvaga byggnadens skick i den grad att man måste göra dyra husbyggnadsinvesteringar i stället för att ha agerat tidigare och kostnadseffektivt.

Revisionsnämnden rekommenderar att man satsar på förutseende reparationsarbete.

5. Utvärdering av uppnående av verksamhetsmålen

Målen för de kommunala organens verksamhet styrs av kommunstrategin samt välfärdsprogrammet och livskraftsprogrammet som härleds ur kommunstrategin. Målen utarbetas årligen i budgeten utgående från de beslutshandlingar som godkänts i fullmäktige. I bild 8 visas programmen som ligger till grund för Kyrksläotts mål med sina mål.

De organspecifika verksamhetsmålen har utvärderats på basis av bokslutet. I utvärderingen har man lagt märke till följande:

- är målet satt upp så att man kan dra slutsatser av målnivån
- är målet sådant att man kan följa uppnåendet av det och bedöma uppnåendet av det
- har de föreslagna åtgärderna varit tillräckliga för att genomföra målet

Vid utvärderingen av verksamhetsmålen har man använt samma bedömningsskala i fyra steg som vid utvärderingen av de ekonomiska målen. Utvärderingen av målen och uppnåendet av dem presenteras separat för varje organ i tabellerna enligt de tre strategiska huvudmålen.

Vision: Kyrkslätt är Finlands mest eftertraktade boendekommun och samarbetspartner	
Kyrksläotts kommunstrategi 2018–2021	
1. Ett livskraftigt och säregat Kyrkslätt	2. Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående
Livskraftsprogrammet 2018–2021	Välfärdsprogrammet 2018–2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Den årliga befolkningsökningen är 1,5–2 % dvs. 600–800 nya invånare 2. Planeringen av markanvändningen och byggnadsverksamheten koncentreras till kommunens huvudtätorter och längs med banan 3. Vi möjliggör en mångsidig bostadsproduktion för olika behov 4. Vi utvecklar huvudtätorterna så att de blir allt mer levande och trivsammare mötesplatser för våra kommuninvånare 5. Vi gör Kyrkslätt attraktivare för mångsidig företagsverksamhet 6. Vi säkerställer att naturvärdena bibehålls och betonar naturnäret vid utvecklingen av kommunen 7. Vi främjar ekologiska och hållbara lösningar i vår verksamhet 8. Vi utvecklar varumärket Kyrkslätt och ökar kommunens bekanthet 9. Den progressiva och attraktiva kommunen Kyrkslätt är en del av Helsingforsregionen och en aktiv samarbetspartner till regionens kommuner samt den kommande landskapsstyrelsen 10. Kyrksläotts kommun förhåller sig positivt till aktörer i tredje sektorn och invånar- och kommunaktiva samt stöder självständig försökskultur 11. Vi balanserar kommunens ekonomi bland annat genom att periodisera investeringarna kontrollerat. Vi utnyttjar också alternativa finansieringsformer. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vi förbättrar tjänstekvaliteten, kostnadseffektiviteten och tillgängligheten bland annat genom att utvidga de elektroniska och mobila tjänsterna. 2. Genom att lyssna på och involvera kommuninvånarna ger vi dem i större utsträckning än tidigare möjlighet att delta i och styra serviceproduktionen 3. Eftersom vi är en barnvänlig kommun främjar vi förverkligandet av barnens och ungdomarnas rättigheter i vår verksamhet 4. Vi främjar de äldres välmående och jämställdhet i vår verksamhet 5. Vi utvidgar samarbetsmöjligheterna mellan kommuninvånarna, tredje sektorn och företagen 6. Vi är en aktiv intressebevakare för kommuninvånarna 7. Vi förflyttar välfärdstjänsternas tyngdpunkt till förebyggande arbete 8. Vi främjar kommuninvånarnas välfärd bland annat genom att utveckla fritidsplatser och tjänster 9. Vi ser till att undervisningsutrymmena och omgivningarna är hälsosamma och funktionella och att läromedlen är aktuella
3. Hållbar ekonomi, samarbete och kunnande	

Bild 8: Kommunens strategiska mål

5.1 Allmän förvaltning

För den allmänna förvaltningen har man ställt upp totalt fyra verksamhetsmål. Ett av målen har uppnåtts, ett delvis och två har inte uppnåtts.

Strategisk målsättning	Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
<p>Att placera sig bättre i företagbarometeren än år 2020. Detta mäts:</p> <ul style="list-style-type: none"> med företagbarometeren som genomförs av Företagarna i Finland rf 	<p>Företagarna i Finland rf har inte genomfört företagbarometeren år 2021.</p> <p>Man har främjat samarbetet med företagarna med hjälp av olika evenemang, projekt och temawebbinarier. Utöver dessa har man under året regelbundet ordnat träffar med företagareföreningen.</p> <p>Näringsöversikten har också färdigställts och åtgärderna som skapats på basis av den har inskrivits för år 2022.</p>	<p>Målet har delvis uppnåtts.</p> <p>På grund av avsaknaden av företagbarometeren är det svårt att bedöma inverkan av vidtagna åtgärder. Man har ändå vidtagit åtgärder för att öka samarbetet med och stödet för företagarna.</p>	
<p>Målet att öka kommunens invånarantal från år 2020. Mätare är:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kommunens invånarantal 	<p>Kommunens invånarantal ökade med 1 % i jämförelse med året innan.</p> <p>Bostadsområdena i Kyrkslätt har lyfts fram i olika kanaler och publikationer. Man har också ökat marknadsföringen och genomförandet av olika slags kampanjer och evenemang.</p>	Målet har uppnåtts.	
<p>Målet att försnabba kommuninvånarnas kontakttagningstider, vilket mäts med svarstid</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>Målet var också att öka kommuninvånarnas åsikt om att det är lätt att ta kontakt med kommunens tjänsteinnehavare och politiska beslutsfattare. Detta mäts:</p> <ul style="list-style-type: none"> med kommuninvånarbarometeren 	<p>Man har försökt förenkla kommuninvånarnas kontakttagande t.ex. med en chattbot-tjänst som togs i bruk i början av december 2021. Målet för år 2021 var också att ordna interaktionswebbinarier för kommuninvånarna.</p> <p>Det ordnades inte webinarier eller kommuninvånarbarometer under år 2021.</p>	Målet uppnåddes inte.	
<p>Målet är att minska arbetslösheten, detta mäts:</p> <ul style="list-style-type: none"> med arbetsmarknadsstödet kommunandelsbelopp 	<p>Coronaviruset har ökat antalet långtidsarbetslösa i Kyrkslätt. Man har dock försökt och lyckats sysselsätta långtidsarbetslösa bl.a. med lönesubvention, regleringsstöd, arbetsprövning, arbetskrafts- och läroavtalsutbildningar och rehabiliterande arbetsverksamhet.</p>	Målet uppnåddes inte.	

5.2 Serviceområdet för vård och omsorg

För serviceområde för vård och omsorg har man ställt upp totalt sex verksamhetsmål. Två av målen har uppnåtts, ett har uppnåtts delvis och två har inte uppnåtts. Ett mål kan inte bedömas utgående från bokslutsuppgifterna.

Strategisk målsättning		Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående	
Socialtjänster	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Genomförande av en kundinriktad och branschövergripande gruppverksamhet för social rehabilitering för de som behöver mycket service <ul style="list-style-type: none"> Mätare för gruppverksamhetens effektivitet är Förmågaren 	På grund av coronapandemin har det genomförts rehabiliterande gruppverksamhet i begränsad utsträckning. Förmågaren har testats inom den rehabiliterande arbetsverksamheten och socialhandledningen. Bedömning av gruppverksamheternas effekt har inte utförts.	Målet har delvis uppnåtts	
Av kunderna under 30 år som Navigatorn nått inleder 200 en utbildning eller blir sysselsatt år 2021.	Med hjälp av Navigatorn-verksamhetsmodellen försöker man med service med låg tröskel nå personer under 30 år som är i början av arbetslösheten. Navigatorn hade år 2021: 3 028 kundkontakter 83 inledde utbildningen 58 fick arbete	Målet uppnåddes inte.	
Hälsotjänsterna	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Utveckling av barnpsykiatrins vårdkedja/-process inom bashälsovården. <ul style="list-style-type: none"> Mätning genom antalet remisser till specialsjukvården (år 2021 högst 130; år 2022 högst 120) 	Antalet gjorda remisser år 2021 var 106, man nådde målet med hjälp av mångprofessionellt samarbete inom bashälsovården, serviceteamverksamhet och kommunkonsultationspraxis.	Målet har uppnåtts.	
Strategisk målsättning		Hållbar ekonomi, samarbete och kunskande	
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
I varje resultatenheter inom vård- och omsorgstjänsterna väljs ett utvecklingsobjekt vilket genomförs med hjälp av lean-metoder. <ul style="list-style-type: none"> Mätningen baserar sig på valda objekt och bedöms med skilda rapporter om resultaten. 	I alla resultatenheter genomfördes ett utvecklingsobjekt med hjälp av lean-metoder. Man rapporterade om hur projekten lyckats.	Målet har uppnåtts.	
Målet är att skapa en rekryteringsmodell för området välfärdstjänster för de äldre med vilket man minimerar användningen av hyrd arbetskraft. Målet är också att öka synligheten av tjänsterna för äldre i läroanstalterna samt öka och stöda läroavtalsstudier.	Användningen av hyrd arbetskraft i euro mer än fördubblades år 2021 jämfört med året innan (granskningsperiod januari–september). År 2020 kostade den hyrda arbetskraften 446 081 € och år 2021 943 362 €. Antalen via Kommunrekry och läroavtalsstudier från år 2021 har publicerats i bokslutet, men jämförelsetalen har inte nämnts och inte heller om talen ökat eller minskat jämfört med tidigare.	Målet uppnåddes inte.	

Målet att öka arbetskulturen med hjälp av olika utbildningar där arbetet med att förebygga fall ses som betydelsefullt och som en del av det dagliga arbetet. Målet var att färdigställa IKINÄ-verksamhetsmodellen och implementera den i användning under år 2021.

- Mätningen sker genom att granska antalet fall med hjälp av HaiPro-anmälningar.

I januari-december år 2021 rapporterades totalt 278 HaiPro-anmälningar på grund av fall. År 2020 var antalet motsvarande anmälningar totalt 263 (granskningsperiod januari-juni). Det framgår inte ur bokslutet om dessa anmälningar år 2020 gäller fall eller alla anmälningar.

Uppnåendet av målet kan inte bedömas.

Man kan inte bedöma utfallet eftersom det är inte är klart om antalen år 2020 gäller enbart fall eller alla HaiPro-kategorier. Dessutom borde man göra granskningen genom att bedöma anmälningarna för slutet av år 2020 med ett genomsnitt eftersom granskningsperioden är av annan längd än år 2021.

5.3 Serviceområdet för bildning och fritid

Sammanlagt 18 delmål till det strategiska målet tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående har uppställts. Dessa mål har uppfyllts av bildnings- och fritidstjänsternas olika enheter. 14 mål har uppnåtts och 4 inte.

Strategisk målsättning	Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående		
	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Musikinstitutet 5 % av undervisningsutbudet produceras som livenätundervisning.	Andelen livenätundervisning av det totala undervisningsutbudet var 20 %.	Målet har uppnåtts	
Medborgarinstitutet 5 % av undervisningsutbudet produceras som livenätundervisning.	Andelen livenätundervisning av det totala undervisningsutbudet var 30 %.	Målet har uppnåtts	
Bildkonstskolan 5 % av undervisningsutbudet produceras som livenätundervisning.	Livenätundervisningens andel av undervisningsutbudet var 85 % under vårterminen och 10 % under höstterminen	Målet har uppnåtts	
Kulturväsendet Inledning av utarbetandet av kulturprogrammet och färdigställande av kartläggningen	Kartläggningen av programmet för kulturförstran har färdigställts under år 2021, och anknyttande pilotfunktioner har genomförts hösten 2021.	Målet har uppnåtts	
Biblioteksväsendet Antalet öppna evenemang på Fyri, målnivå 100 evenemang/år	Under året ordnades 209 öppna evenemang	Målet har uppnåtts	
Idrottsväsendet I MyHobby och Talent-hobbygrupperna deltar 700 gruppmedlemmar per år	Under året deltog 1 333 personer	Målet har uppnåtts	
Hobbybilen Hobbybilen når 5 000 kommuninvånare per år	7 797 kommuninvånare nåddes.	Målet har uppnåtts	
Ungdomsväsendet Bibliotekshuset Fyri inleder ungdomslokalservice och målet är att den når 10 000 besökare årligen.	Antalet besökare var 7 401. Mängden påverkades av att lokalerna var stängda i 5 månader på grund av coronapandemin.	Målet uppnåddes inte	
Finska nämnden för fostran och utbildning	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning

Den privata småbarnspedagogikens andel av serviceproduktionen är 25–27 %	Andelen under året var 24 %	Målet har inte uppnåtts	
Finskt utbildningsväsende	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Elevvårdspersonalen svarar på förfrågningar av kunder till 100 % inom den lagstadgade tidsramen	Svarsprocenten inom tidsramen var i genomsnitt 73,9 %. Fem skolor har dessutom saknat psykologtjänster på grund av svårigheter att rekrytera vikarier under familjeledigheter. Man har kompenserat tjänsterna genom att köpa psykologiska undersökningar av den privata sektorn. Skolkuratorerna har också lappat tjänsterna. Samtidigt har de ungas behov ökat under coronatiden.	Målet har inte uppnåtts	
De som avslutat den grundläggande utbildningen har anvisats en utbildnings-, påbyggnadsundervisnings- eller verkstadsplats. Målet är ett utfall på 100 %.	Utfallet av målet är 100 %.	Målet har uppnåtts	
Alla som avslutat den grundläggande utbildningen får avgångsbetyg	100 % av de som avslutat den grundläggande utbildningen fick avgångsbetyg.	Målet har uppnåtts	
Under läsåret har man fört lärandesamtal med varje elev.	Utfall 100 %	Målet har uppnåtts	
Svenska nämnden för fostran och utbildning	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Den privata småbarnspedagogikens andel av serviceproduktionen är 25–27 %	Den privata småbarnspedagogikens andel av den svenska småbarnspedagogiken är 25 %.	Målet har uppnåtts	
Svensk utbildning	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Elevvårdspersonalen svarar på förfrågningar av kunder till 100 % inom den lagstadgade tidsramen	Svarsprocenten inom tidsramen var i genomsnitt 91,9 %.	Målet uppnåddes inte.	
De som avslutat den grundläggande utbildningen har anvisats en utbildnings-, påbyggnadsundervisnings- eller verkstadsplats. Målet är ett utfall på 100 %.	Utfallet av målet är 100 %.	Målet har uppnåtts	
Alla som avslutat den grundläggande utbildningen får avgångsbetyg	100 % av de som avslutat den grundläggande utbildningen fick avgångsbetyg.	Målet har uppnåtts	
Under läsåret har man fört lärandesamtal med varje elev.	Utfall 100 %	Målet har uppnåtts	

Hållbar ekonomi, samarbete och kunnande - totalt 6 delmål till det strategiska målet har uppställt. Dessa mål har uppfyllts av bildnings- och fritidstjänsternas olika enheter. Fyra mål uppnåddes inte.

Strategisk målsättning	Hållbar ekonomi, samarbete och kunnande		
Finsk småbarnspedagogik	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Beläggningsgraden inom kommunala daghemsplatser är minst 98 %	Beläggningsgraden var 92 %, vilket kan ha påverkats av coronapandemin.	Målet uppnåddes inte	
Den lagstadgade fostringspersonalens behörighetsgrad är 90 % inom den kommunala småbarnspedagogiken	Lärare inom småbarnspedagogikens behörighetsgrad 66 % Barnskötare inom småbarnspedagogikens behörighetsgrad 86 %	Målet uppnåddes inte	

Kundbelåtenheten är på minst god nivå (3)	Under året var kundbelåtenheten inom småbarnspedagogiken 4,3	Målet har uppnåtts	
Svensk småbarnspedagogik	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Beläggningsgraden inom kommunala daghemsplatser är minst 98 %	Beläggningsgraden var 87,51 %, vilket kan ha påverkats av coronapandemin.	Målet har inte uppnåtts	
Den lagstadgade fostringspersonalens behörighetsgrad är 90 % inom den kommunala småbarnspedagogiken	Behörighetsgraden för lärare inom småbarnspedagogik 73 % Behörighetsgraden för barnskötare inom småbarnspedagogik 68 %	Målet har inte uppnåtts	
Kundbelåtenheten är på minst god nivå (3)	Under året var kundbelåtenheten inom småbarnspedagogiken 4,3	Målet har uppnåtts	

5.4 Serviceområdet för samhällsteknik

5.4.1 Samhällstekniska nämnden

För samhällstekniska nämnden har man ställt upp totalt 3 verksamhetsmål. Ett av målen har uppnåtts, ett har uppnåtts delvis och ett har inte uppnåtts.

Strategisk målsättning	Ett livskraftigt och säregat Kyrkslätt		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Målet är 40 000 v-m ² bostadsvåningsytan i godkända detaljplaner och att 90 % av bostadsvåningsytan placeras på primära markanvändningsområden.	Målet 40 000 v-m ² uppnåddes delvis. Ny detaljplan om ca 5 250 v-m ² dvs. ca 13 % av det årliga målet. Målet 90 % av våningsytan som ska planläggas är på primärt markanvändningsområde uppnåddes.	Målet har delvis uppnåtts.	
Det långsiktiga målet är 50 överlåtna egnahemstomter och byggrätt på 5 000 v-m ² för produktionsformade bostadstomter i året.	Målet uppnåddes inte. 10 st. egnahemstomter överläts (7 sålda och 3 arrenderade) och 4 fritidstomter har sålts. 4125 v-m ² produktionsformade tomter har överlåtit.	Målet har inte uppnåtts	
Ökning av antalet kollektivtrafikanvändare	Målet uppnåddes inte. Användarmängderna har förändrats mellan åren 2020 och 2021 enligt följande: Närtågstrafiken: -9,8 % (1 203 000 → 1 085 000) Kyrkslätts interna busslinjer: +30,7 % (218 000 → 285 000) Kyrkslätts regionlinjer: +11,7 % (973 000 → 1 087 000) Kyrkslätts U-linjer: -10,1 % (298 000 → 268 000) Totalt: 2020: 2 692 000 2021: 2 725 000 % = +1,2 %	Målet har uppnåtts. Man har inte nått en ökning med varje granskat kollektivtrafikmedel jämfört med år 2020, men då man granskar totalmängderna finns det flera påstigningar år 2021 än 2020.	

5.4.2 Byggnads- och miljönämnden

För byggnads- och miljönämnden har man ställt upp totalt 7 verksamhetsmål. Sex av målen har uppnåtts och ett inte.

Strategisk målsättning	Ett livskraftigt och säreget Kyrkslätt		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Kartläggning och genomförande av skogsområden	Kartläggningarna har färdigställt och preliminära diskussioner har förts med NTM-centralen om genomförandet av områdena.	Målet har uppnåtts.	
Genomförande av programmet för bekämpning av jättefloka.	Bekämpning utfördes på de planerade objekten och dessutom granskades förekomster och gavs rådgivning.	Målet har uppnåtts.	
Fortsättning och genomförande av vattendragsprojektet i Veikkola och Sjundeå å 2030	I vattendragsprojektet i Veikkola utförde man vattenkvalitetsundersökningar, intensivfiske och undersökningar av sjöarnas interna belastning, och man iståndsatte Lamminoja och höll ett åkerrensmöte. I projektet Sjundeå å utförde man vattenkvalitetsundersökningar, bedömde effekterna av vidtagna åtgärder, iståndsatte åområden, kartlade fiskbestånd, utförde intensivfiske och höll ett åkerrensmöte.	Målet har uppnåtts.	
Genomförande av Överby fiskväg	Fiskvägen blev nästan färdig.	Målet uppnåddes inte.	

Strategisk målsättning	Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Ökning av sysselsatt personal	Åtgärder för att uppnå målet var bl.a. lönesubvention, arbetsprövning, arbetspraktik och läroavtal.	Målet har uppnåtts.	

Strategisk målsättning	Kundorienterade byggnadstillsynstjänster		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Man besvarar kundernas kontakttagning inom 2 veckor	Det registrerades 678 begäran om rådgivning, och de besvarades inom i genomsnitt 4,04 dagar.	Målet har uppnåtts.	
Förkortande av bygglovens handläggningstider med 10 %	Handläggningstiden är i genomsnitt 55 kalenderdagar, jämförelsetalen och utvecklingen finns i en separat bilaga.	Målet har uppnåtts.	

5.4.3 Nämnden för serviceproduktion

För nämnden för serviceproduktion har man ställt upp totalt fyra verksamhetsmål. Ett av målen har uppnåtts, ett uppnåddes delvis och två har inte uppnåtts.

Strategisk målsättning	Ett livskraftigt och säreget Kyrkslätt		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Under året säljs och rivs 9 400 m ² fastigheter i portfölj C	<p>Undertecknade köpebrev sammanlagt 661,5 m²</p> <p>Köpanbud som godkänts av kommunstyrelsen 4 449 m²</p> <p>Rivna byggnader 1 472 m²</p> <p>Dvs. sammanlagt 6 582,5 m²</p>	Målet uppnåddes inte.	

Strategisk målsättning	Tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående		
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
Utveckling av processen gällande reklamationer och respons	Som åtgärder för att uppnå målet ställdes skapande av en enhetlig responsprocess och skapande av ett system för uppföljning av svarstider och mängder	<p>Målet uppnåddes inte.</p> <p>Man lyckades inte genomföra någotdera systemet på grund av personalbrist.</p>	
<p>Uppdatering av servicenätsplanen en gång per fullmäktigeperiod.</p> <p>Harmonisering av servicenätsplanen i budgeten en gång i året.</p> <p>Investeringsplanen bildas i enlighet med servicenätet.</p>	<p>Servicenätsplanen uppdaterades år 2021.</p> <p>Bedömning av anpassningen av servicenätsplanen med budgeten har inte gjorts.</p> <p>Investeringsplanen för verksamhetslokalerna uppgjordes i enlighet med servicenätet.</p>	Målet har delvis uppnåtts.	
<p>Jämn kvalitet på städtjänsterna</p> <p>Utveckling av samarbetet vid objekten med köpt tjänst</p> <p>Regelbundna möten med användarna och kvalitetskontroll</p>	<p>Som åtgärd för att uppnå målet lät man göra upp en kundenkät, vars resultat var:</p> <p>81,5 % nöjda 18,5 % missnöjda</p> <p>För de problematiska städobjektens del effektiverade man kvalitetskontrollen och ordnade användarmöten, vilka ledde till att situationerna förbättrades.</p> <p>Man beslutade säga upp serviceavtalet för ett objekt där situationen inte blev bättre, och det städas nu av en egen anstaltsvårdare.</p>	Målet har uppnåtts.	

5.5 Kyrksläotts vatten

För Kyrksläotts vatten har man ställt upp totalt två verksamhetsmål. Ett av målen uppnåddes och ett inte.

Strategisk målsättning		Hållbart samarbete, ekonomi och kunnande	
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
<p>Samarbetet utvecklas i synnerhet med vattenförsörjningsverken i Vichtis och Lojo på basis av utgångspunkterna i samarbetsavtalet som ingicks år 2020.</p>	<p>Man har samarbetat med att göra kundservicen elektronisk och inom upphandling och arbetsätt.</p> <p>Övergången till elektronisk kundbetjäning har slutförts och dess arbetshandledningssystem Therefore är i bruk.</p> <p>Utvecklingen av strukturen av vattenförsörjningens regionala samarbetspool, ibruktagningen av den och testning har slutförts i samarbete med Lojo och Vichtis.</p> <p>Upphandlingen av provtagnings- och analyseringstjänster har genomförts i samarbete med Esbo.</p>	Målet har uppnåtts	
<p>Man tar i bruk hållbara och kostnadseffektiva ändringar av vattenanskaffningen</p>	<p>Ibruktagningen och emottagningen av ändringarna i Sjundeå och Obbnäs har senarelagts till år 2022 men vattentag 2 i Veikkola har planenligt tagits ur bruk.</p>	Målet har inte uppnåtts	

5.6 Koncernbolagen

För koncernbolagen har uppställts två mål, som båda uppnåddes delvis.

Strategisk målsättning		Ett livskraftigt och säreget Kyrkslätt	
Mål	Åtgärder/utfall	Utvärdering	Beräkning
<p>Målet är att minska CO2-utsläppen från offentligt byggande. Målet uppnås genom följande åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ökning av byggande i trä Ökning av förnybara energikällor Bedömning av kolfotspar och utveckling av bedömningen 	<ul style="list-style-type: none"> Ökningen av byggande i trä har inletts: 1 flervåningshus blir klart och ett planeras. Kyrksläotts Hyresbostäder Ab:s värmesystem är kolneutrala fr.o.m. 1.1.2022. 	<p>Målet har delvis uppnåtts.</p> <p>Byggandet i trä och en mer kolneutral energianvändning har utfallit enligt måluppställningen, men det finns inte resultat att bedöma av utvärderingen av kolfotspar i allmänhet eller i samband med upphandlingar.</p>	
Strategisk målsättning		Hållbar ekonomi, samarbete och kunnande	
Mål	Åtgärd/utfall	Utvärdering	Beräkning
<p>Målet är att upprätthålla ett kassaflöde som möjliggör grundlig renovering av Kyrksläotts hyresbostäder i rätt tid.</p> <p>I och med renoveringar och nybyggen byggs bostäderna tillgängliga.</p>	<p>Grundliga renoveringar utförs enligt planen, och bostäderna görs tillgängliga i mån av möjlighet. Det har t.ex. byggts nya hissar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Användningsgraden år 2021 var 97,5 %, vilket inte uppfyllde 	<p>Målet har delvis uppnåtts.</p> <p>Man har kunnat genomföra de grundliga renoveringarna i enlighet med reparationsprogrammet men det kan inte helt och hållet konstateras i vilken omfattning de nya och de befintliga bostäderna</p>	

Man eftersträvar en användningsgrad på minst 98 % i hyresbostäderna.

- Man försöker mäta och följa upp målen genom att delge kommunstyrelsen Kyrklätts Hyresbostäder Ab:s delårsöversikt alltid i samband med kommunens delårsöversikt.

målet bl.a. på grund av renoveringar.

kunnat göras tillgängliga. Användningsgraden har också blivit lite under minimimålet.

Sammandrag av utvärderingen

Kommunen, affärsverken och koncernbolagen hade räkenskapsperioden 2021 sammanlagt 52 (85) verksamhetsmål. Ett (8) av verksamhetsmålen var sådant att det inte kunde bedömas. 28 (27) mål uppnåddes, 6 (31) uppnåddes delvis och 17 (19) uppnåddes inte. Talen inom parentes är utfallen år 2020.

För tjänster som stöder kommuninvånarnas välmående har uppställts flest mål (29), för hållbar ekonomi, samarbete och kunnande har uppställts 13 mål och för delområdet ett livskraftigt och säreget Kyrklätt har uppställts 10 mål. Måluppställningen har utvecklats, och beträffande största delen av målen kan man dra slutsatser av målnivån, eller det finns en mätare som beskriver hur målet uppnås.

År 2021 var det sista året under vilket man genomförde programmet för välmående och livskraftsprogrammet, vilka ingår i kommunens strategi. Det rekommenderas att man t.ex. i verksamhetsberättelsen beskriver inverkan av genomförandet av programmen i kommunen under den fyraåriga strategiperioden.

Revisionsnämnden rekommenderar att man vid uppställningen av mål och registrerande av utfall fortsättningsvis fäster uppmärksamhet vid vilka inverknings genomförandet av målet haft på kommunens livskraft och kommuninvånarnas välmående o.d.

6. Fokusområden för utvärderingsåret

6.1 Intern kontroll

Verkställande av revisionsnämndens rekommendationer och svar på frågor

Revisionsnämnden rekommenderade i utvärderingsberättelsen för år 2020 att intern revision organiseras i kommunen. I utvärderingen av år 2021 har revisionsnämnden för kommunens tjänsteinnehavare föreslagit tre rekommendationer, vars verkställighetsstatus tjänsteinnehavarna har kommenterat. Dessutom ställde revisionsnämnden två frågor som kommunens tjänsteinnehavare har svarat på. Revisionsnämnden har gått igenom kommentarerna och svaren och utgående från dem utarbetat en utvärdering om organiseringen av intern kontroll i kommunen.

Vid utvärderingstidpunkten har ingen intern kontroll organiserats i kommunen. I fråga om personaldimensioneringen inom gemensamma tjänster pågår en utredning där man beaktar inbegripandet av uppgifterna inom intern revision i kommunens förvaltning.

Revisionsnämnden rekommenderade att man i alla nämnder i kommunen går igenom anvisningarna för intern kontroll och bedömer om verksamhetssätten stämmer överens med dem. Man har inte gått igenom anvisningarna för intern kontroll i nämnderna.

Revisionsnämnden rekommenderade att man tillsammans med organen och resultatområdenas ledande tjänsteinnehavare går igenom förfarandena för riskhantering och intern kontroll. Inom serviceområdena håller man på att utarbeta planer för utveckling av intern kontroll som ingår i nämndernas dispositionsplaner. Direktörerna för serviceområdena svarar för ordnandet av intern kontroll och de ledande tjänsteinnehavarna följer med att den interna kontrollen uppfylls.

- a) **Revisionsnämndens fråga:** Hur har man i kommunen fullföljt ägarstyrningen inom kommunkoncernens dottersamfund och hur har man följt upp uppnåendet av målen och ekonomin för dottersamfundet och iakttagandet av koncernanvisningen?

Kommunens svar: Man har haft kontakt med dotterbolagen i fråga om utarbetande av budgeten och ordnande av verksamheten under året. I fråga om Kyrkslätts hyresbostäder gjorde man en försäljningsutredning. Man hittade köpare, men utredningen ledde inte till åtgärder. Uppnåendet av målen för den interna kontrollen delgavs kommunstyrelsen för kännedom.

- b) **Revisionsnämndens fråga:** Vilka andra åtgärder gällande intern kontroll, riskhantering samt koncernstyrning och -övervakning har vidtagits år 2021 och hurdana utvecklingsplaner har man för 2022

Kommunens svar: År 2022 förnyas principerna för riskhantering och i dem inkluderas anvisningar för intern kontroll. Det praktiska genomförandet av koncernövervakningen utvecklas genom att av dotterbolagen begära planer för intern kontroll och uppföljning av dessa. Av dotterbolagen kommer man att mera systematiskt begära riskhanteringsprinciper och/eller utredningar av situationer där risker blivit verklighet samt öka växelverkan för de administrativa beslutens del.

Sammandrag av utvärderingen

År 2021 har man inte genomfört några åtgärder i enlighet med revisionsnämndens rekommendationer. Under året har man verkställt ägarstyrning. Man planerar utveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen både i fråga om kommunen och i fråga om koncernövervakningen. Revisionsnämnden konstaterar att utvecklingsåtgärderna hör till saken.

Revisionsnämnden rekommenderar fortfarande att en intern revision organiseras i kommunen. Med hjälp av intern revision kommunicerar man till ledningen om utmaningarna med tjänsterna och verksamheterna/processerna och vart man borde allokerat utvecklingsåtgärder.

Referensram för den interna kontrollen

Med intern kontroll säkerställer man att de strategiska, operativa och ekonomiska mål som satts upp i kommunen uppnås och att lagar och bestämmelser följs. I den interna kontrollen ingår metoder för att styra och leda personalen att agera för att uppnå målen. Metoderna kan innefatta anvisningar, fastställande av roller och ansvar, processer, förfaringssätt, utbildningar, introduktioner o.d. Informationsgång och kommunikation samt uppföljning är viktigt med tanke på övervakningens funktionalitet. Med dem säkerställer man att man agerar enligt åtgärderna och principerna för intern kontroll.

Mål

I fullmäktige har man i januari 2022 godkänt kommunens uppdaterade strategi. Verksamhetsmål och ekonomiska mål som härletts ur strategin ingår i budgeten. Dessutom fastställs kommunens uppgifter av lagar och föreskrifter enligt vilka kommunen ska agera.

Riskhantering

Ordnande av och grunderna för riskhantering godkändes år 2020 (14.12.2020 § 105). I verksamhetsberättelsen har man på kommunnivå uppgjort en bedömning av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som påverkar utvecklingen av verksamheten. I stycket beskrivs riskklasserna och hurdana risker som kan ingå i dem. Konkreta risker som hänför sig till kommunens verksamhet har inte beskrivits i verksamhetsberättelsen. I verksamhetsberättelsens verksamhetsorgan för verksamhetsorgan uppgjorda stycken i driftsekonomidelen finns vid varje verksamhetsorgan ett stycke om planen för intern kontroll år 2021. Planen omfattar ett utvecklingsområde och den risk som beskriver det. Man har bedömt de utvecklingsområdesvisa riskerna och fastställt hanteringsåtgärder.

Rollerna och ansvaren för riskhanteringen har fastställts i kommunen. Direktören för serviceområdet och chefen för varje servicegrupp och serviceenhet ansvarar i fråga om sitt eget ansvarsområde för kartläggningen och rapporteringen av risker i enlighet med anvisningarna.

Kontrollåtgärder

Kontrollåtgärder har organiserats i det dagliga ledarskapet. Man har fastställt ansvaret för att uppdatera anvisningar och uppgöra processbeskrivningar och hålla dem à jour, hålla uppgifterna om personbyten à jour och för avtalshantering. Dessutom har man fastställt beredarnas ansvar för införande av officiella handlingar och beslut i ärendehanteringssystemet. Processen för sakgranskning och godkännande av fakturor och sakgranskare och godkännare har fastställts.

Uppföljning och rapportering

Ansvaren för uppföljning har fastställts. Rapportering är ett verktyg för uppföljning. Det finns rapporteringslinjer och tidpunkter för rapportering. Man rapporterar för nämnderna om utfallet av budgeten två gånger i året, i samband med delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen.

Sammandrag av utvärderingen

Genom att bedöma dels hotande risker, dels möjligheter och genom att fastställa hanteringsåtgärder säkerställer man att målen uppnås. Till följd av bristfällig riskhantering är det möjligt att den interna kontrollen inte är effektiv och resultatrik på grund av att kontrollåtgärderna inte är tillräckliga eller rätt riktade för att uppnå målen.

Revisionsnämnden konstaterar att de organspecifika planerna för intern kontroll i driftsektorn i verksamhetsberättelsen är uppgjorda enligt principerna för riskhantering och att det skulle vara rekommendabelt att utarbeta denna beskrivning av allra de mest betydande riskerna som identifierats i organen, inte bara av utvecklingsområdena.

Revisionsnämnden har i sin utvärdering observerat att det finns något att utveckla i kommunens riskhantering. **Revisionsnämnden rekommenderar** att dels de mest betydande riskerna som hotar uppnåendet av målen, dels chanserna som främjar uppnåendet av målen redovisas i verksamhetsberättelsen. Dessutom rekommenderar revisionsnämnden att kommunen utarbetar en beskrivning av nuläget av riskhanteringen för att bedöma utvecklingsbehov och -åtgärder i riskhanteringen. Vid bedömning av utvecklingsåtgärder är det bra att tänka på helheten av den interna kontrollen.

6.2 Framtiden och kommunikation

I kommunen har man under år 2021 förberett sig för omorganisering av social- och hälsovården genom att göra upp en ny strategi. I kommunen har man under år 2021 tagit steg mot välfärdsområdet. Kyrkslätt hör från och med år 2023 till Västra Nylands välfärdsområde. Välfärdsområdet hade ett temporärt beredningsorgan som ledde verkställigheten av reformen. I kommunen har man gjort beredning bl.a. genom att samla uppgifter av sektorerna om personalen som övergår till välfärdsområdet och genom att förbereda sig på samarbetsförhandlingar och planera fastighetsarrangemang mellan kommunen och välfärdsområdet.

Sammandrag av utvärderingen

Förberedelsen inför välfärdsområdet har startat planmässigt. Det råder ännu många oklarheter och saker som ska utredas, och osäkerhet bland personalen kan skönjas. Reformen är omdiskuterad såväl bland kommuninvånarna som kommunala tjänsteinnehavare och förtroendeorganen.

Revisionsnämnden vill påminna att tydlig och aktuell kommunikation om de ändringar och inverkningsområden som reformen medför är viktigt. Särskilt förtroendeorganen och kommuninvånarna är intresserade av inverkningsområdena av välfärdsområdesreformen på bl.a. kommunens ekonomi och verksamhet och hur man i kommunen har förberett sig inför dessa inverkningsområden. Det är skäl att beakta dessa frågor i kommunikation.

Dessutom tackar revisionsnämnden särskilt de organ som via flera kanaler kommunicerat tidsenligt till kommuninvånarna om beslutsfattandet.

Revisionsnämnden rekommenderar att alla organ i framtiden beaktar betydelsen av tidsenlig kommunikation till kommuninvånarna i de nuvarande och kommande förändringarna.

Kyrklätt 6.5.2022

Revisionsnämnden i Kyrklätts kommun

Ulla Seppälä
ordförande

Jerri Kämpe-Hellenius
vice ordförande

Saara Mattero
ledamot

Matti Tanskanen
ledamot

Tuomo Tiitinen
ledamot

Sea Eklund
ledamot

Teppo Suontakanen
ledamot
(Aula)

Birkitta Salonen
ledamot

Kimmo Collander
ersättare (Katri Aula)